

63
66

Tematyka

odbytych spotkań nielegalnego Komitetu Międzyuczelnianego

- 16 marca 1968 Sprawa organizacji rozwoju strajku przez wszystkie domy akademickie na terenie miasta Krakowa z uwzględnieniem prowadzenia normalnych zajęć na SN, brania udziału w zajęciach Studium Wojskowego oraz wyszkoleniu TOPL.
- 17 marca 1968 Przekazanie dyrektyw i postanowień z zebrania odbytego godz.9. dnia poprzedniego dla nieuczestniczących w tym zebraniu.
- 17 marca 1968 Ogólna dyskusja nad rozwojem strajku oraz opracowanie godz.12 systemu pisania oraz rozpowszechniania ulotek ze szczególnym uwzględnieniem kolportażu w środowisku robotniczym.
- 18 marca 1968 Rewidowanie systemu politycznego i gospodarczego Państwa. Omówienie spraw strajkowych i zatwierdzenie jego utrzymania do wystąpienia radiowo - telewizyjnego I-go Sekretarza KCPZPR Władysława Gomułki.
- 19 marca 1968 Poddanie szerokiej krytyce treści wygłoszonego przez tow. "Wiesława" referatu i uchwalenie strajku okupacyjnego na wszystkich uczelniach z dniem 20 marca.
- 20 marca 1968 Omówienie sprawy ujawnienia przez organa ścigania dalszej działalności Komitetu, a nadto konieczności pogłębienia konspiracji jego pracy. Zainicjowanie pomocy materialnej na rozwój ruchu studenckiego oraz dla osób tymczasowo aresztowanych za działalność w tym Komitecie.
- 21 marca 1968 Złożenie informacji o zatrzymaniu dalszej części członków Komitetu / wylegitymowanych pod kościołem OO Dominikanów/. Omówienie sposobu informacji o zatrzymaniach zainteresowanych członków rodzin. Rozważanie możliwości zapoznania się z materiałami śledztwa.
- 22 marca 1968 Omówienie sytuacji zatrzymanych członków Komitetu pod względem możliwości udowodnienia im winy oraz ewentualnie grożącej im kary więzienia. Rozważanie możliwości ukrywania się i dalszej działalności komitetu.

64 67

- 24 marca 1968 Omówienie ruchu studenckiego w świetle referatów Władysława Gomułki i Czesława Domagały oraz zalecenie w świetle tych referatów przyjęcia postawy wyczekującej.
- 26 marca 1968 Zebranie informacyjno - dyskusyjne z uwzględnieniem wydażeń politycznych w Czechosłowacji relacjonowanych przez studenta Politechniki Krakowskiej / po odbytej przez niego tam podróży/.
- 29 marca 1968 Omówienie sposobu sondażu środowiska naukowego oraz osób wpływowych w przedmiocie utrzymania i rozwoju ruchu studenckiego. Pozyskiwania sympatyków tego ruchu przez rozwój zasięgu działalności Komitetu w środowiskach kluczowych zakładów pracy. Pogłębienie konspiracji działalności Komitetu oraz utworzenie skrzynek kontaktowych.
- 5 kwietnia 1968 Zebranie informacyjne dotyczące dalszych zatrzymań członków Komitetu oraz sposobu zorganizowania i udzielenia materialnej pomocy.

Kraków, dnia 19.VI.1969 r.

T A J N E

Egz. Nr. 2.

NOTATKA SŁUŻBOWA

dot. wypowiedzi w środowisku żydowskim na temat ogłoszonego komunikatu w prasie oraz dziennikach TV i P.R. w sprawie wyjazdów obywateli polskich, narodowości żydowskiej do Izraela.

Kilka dni po ogłoszeniu w/wym. komunikatu przewodniczący Krakowskiego Oddziału TSKŻ - mgr WIENER Maurycy przybył do Kierownika Urzędu Spraw Wewnętrznych Prezydium R.N. m. Krakowa - tow. WIÓRKOWSKIEGO. WIENER żalił się, że komunikat w tej sprawie został zrozumiany przez środowisko żydowskie w Krakowie jako apel i zachęta do wyjazdu do Izraela. Nie stwierdził na ten temat nieprzychylnych - wrogich komentarzy, raczej uskarżanie się. Sam osobiście rozumuje, że dojdzie do złagodzenia kursu pomiędzy P.R.L. a Izraelem i wszystko będzie w porządku.

Podobnie w tej sprawie wypowiedział się Sekretarz TSKŻ ob. SILFEN Samuel. Komunikat daje do zrozumienia i pod rozwagę Żydom możliwość emigracji do Izraela. Faktem jest, że po tym komunikacie nie stwierdza się większej tendencji do wyjazdu. Z drugiej strony Żydzi Krakowscy nie chwalać się uprzednio z zamiarami wyjazdu. W tym czasie ubiega się o wyjazd ob. SZAIN Roman - pracownik spółdzielczości wraz z rodziną.

W dniu 26.VI.br. odbędzie się zebranie Zarządu Krakowskiego Oddziału TSKŻ. Informacje powyższą podał tow. PARYJA Stanisław z Urzędu Spraw Wewnętrznych Prezydium R.N. m. Krakowa.

Odbite w 2-ch egz.

INSPEKTOR WYDZIAŁU III-GO

/ Kpt. A. TWARDOSZ /

O D P I S

=====

Kraków 9 marzec 1968 r. 1

Wczoraj był Dzień Kobiet. Ale pomimo tego, że kobietą to raczej nie jestem świętowaliśmy uroczystie i to w męskim gronie - Ja, Andrzej i Jurek. Zaczęliśmy skromnie u mnie w domu, ale po wypiciu pewnej ilości gorzały udaliśmy się Pod Jaszczury, gdzie ja podobno z nimi się pobiliśmy, przy czym kolega mi sekundował. Potem o ile sobie przypominam piliśmy znaczne ilości alkoholu w różnej postaci i dochodziło do rozmaitych ekscesów, Obecnie boli mnie łeb i czuję się nianadzwyczajnie.

A Jurek ma dzisiaj dyżur i zastrzegał się, że nie wypije więcej niż trzy kieliszki. Wypił chyba trochę więcej. A tak wogóle to czuję się obecnie bardzo kiepsko. Pomimo tego to takie urwanie się znakomicie robi pod każdym względem.

O D P I S
=====

2

Kraków 11 marzec 1968 r.

Coś niebywałego. Po raz pierwszy rozruchy o charakterze antypaństwowym w Krakowie - w związku z rozruchami w Warszawie. Chodzi o demokrację, zniesienie cenzury i uwolnienie aresztowanych w Warszawie studentów. W południe około 500 - 600 osób na Rynku a potem spotkanie z Rektorem w Collegium Novum - ale wieczorem połowa Rynku ludzi, a po okolicznych ulicach pełno milicji w hełmach z pałami. Wrogie okrzyki i nastrój podniecenia. Gazety podają kłamliwe informacje dot. zajść warszawskich. Moim zdaniem demonstracje wiele nie zmieniają ale zawsze jest to jakaś odtrutka na to zakłamanie w którym żyjemy.

11 marca

W godzinach południowych wiec na Rynku Krakowskim w którym uczestniczyło około 500 - 600 osób. Głównie studenci UJ. Na wezwanie Rektora grupa ta przeniosła się do auli uniwersyte tu w Collegium Novum. większość zebranych nie wiedziała jeszcze o co chodzi, orientowano się jedynie, że w Warszawie miały miejsce manifestacje studenckie. Wznoszono okrzyki: "Solidaryzujemy się ze studentami Warszawy", "Precz z cenzurą" "Dziady na scenę". Wieczorem na Rynku Krakowskim koło pomnika Mickiewicza odbył się wiec w którym uczestniczyło ok. 5000 osób. Odczytano rezolucję uchwaloną przez studentów oraz odśpiewano hymn. Po wiecu milicja zablokowała ulice prowadzące do rynku. W "Echu Krakowa" notatka.

Wtorek 12.

Cały dzień milicja i OHMO blokują ulice prowadzące do rynku. W mieście na ogół spokój. Na większości uczelni zajęcia zostały zerwane. W domach akademickich pojawiają się plakaty i ulotki. Na murach miasta pojawiły się afisze "Wokół zajść na Uniwersytecie Warszawskim" zawierające nadruk z "Trybuny Ludu" i "Słowa Powszechnego". Informacje miały charakter tendencyjny, a nawet kłamliwy. Dlatego też były gwałtownie zrywane. Gazety donoszą o "ekscesach nieodpowiadzialnych elementów w Warszawie", które to ekscesy wywołane zostały przez... syjonistów, spotykających się w żydowskim klubie "Babel".

4

Środa 13.03.1968 r.

W gazetach jak dotąd ani słowa informacji na temat środowiska studenckiego Krakowa. Ani słowa i rezolucji studenckiej. W gazetach krakowskich pojawia się apel kolegium Rektorów szkół wyższych wzywający do podjęcia nauki.

Rano ok. godz. 11 pod domem akademickim "Zaczek" zebrał się wiec w którym uczestniczyli studenci ze wszystkich krakowskich uczelni. Przemawiał m. in. Rektor Klimaszewski, wzywając do zachowania spokoju i rozejścia się.

Przed godz. 12 studenci wyruszyli w stronę Ryńku Głównego z wieńcem pod pomnik A. Mickiewicza. Pochód liczył ok. 3000 osób. U wylotu ul. Manifestu Lipcowego pochód został zatrzymany przez oddział milicji w chełmach, którzy posługując się gazami łzawiącymi oraz działkami wodnymi usiłował rozproszyć demonstrację, co się częściowo udało. Jednak duża grupa studentów /ok. 800 osób/ przedarła się do gmach Colegium Novum, wznosząc okrzyki "gestapo", "art. 71 Konstytucji", "ogłosić rezolucję". W pewnym momencie pod budynek Colegium Novum podjechało działko oraz samochody z wyrzutniami gazów łzawiących, część studentów ukryła się wewnątrz Colegium Novum, zaś część rozproszyła się.

W parę minut później milicja wtargnęła na teren Colegium Novum rzucając granaty z gazem łzawiącym i bijąc pałkami każdego kto się nawinął pod rękę. Zdemolowano kilka pomieszczeń wybito szereg szyb. Po upływie 10 minut milicja wycofała się wyciągając do samochodów kilkanaście osób.

Starcia z milicją miały też miejsce na ulicach: Gołębiej, Jagiellońskiej i Anny. Po wycofaniu się milicji część osób powróciła pod DS "Zaczek" a reszta zebrała się w auli

- 12 /

O D P I S

=====

5

Kraków 13 marzec 1968 r.

Wczoraj dalsze rozruchy - formalna bitwa z milicją pod
Colegium Novum - gazy łzawiące, petardy itp. środki zyska-
nia sympatii. Nienawiść dla bezpieki wzrasta z każdym
dniem. Dalej trwa blokada Rynku. Na wszystkich krakowskich
uczelniach ogłoszono strajk okupacyjny.

Moim zdaniem sprawa jest w tej chwili przegrana ale
jeszcze pewna niewielka szansa jest. Demonstracje we
Wrocławiu, Lublinie i Gdańsku.

Gazety o tym milczą.

613

Colegium Novum gdzie przemawiał prorektor Bielański i rektor Klimaszewski. Pod "Żaczką" wybrano "komitet 25" w skład którego wchodzi z wszystkich wyższych uczelni Krakowa. Ma on reprezentować środowisko studenckie. Ogłasza się strajk na wszystkich uczelniach krakowskich.

czwartek 14 marca.

W gazetach mnóstwo informacji na temat "fala oburzenia i protestów", "Solidaryzujemy się z polityką partii i władzy ludowej", w zakładach pracy odbywają się przymusowe wiece potępiające studentów. Znaczna część społeczeństwa jest zdezinformowana przez prasę i nie orientuje się o co właściwie studentom idzie. Oficjalne czynniki demonstrację przedstawiają jako "wystąpienie nieodpowiedzialnej części studentów". Notatka w "Gazecie Krakowskiej" na temat masakry manifestacji przez milicję brzmiała: "Agrésywna postawa prowodyrów tej grupy zmusiła funkcjonariuszy MO do kilkakrotnych interwencji. Zatrzymano 24 osoby". W południe komitet zmuszony zostaje do rozwiązania się - nie zdołał on nawiązać żadnych rozmów z przedstawicielami władz i zagrożono jego członkom, że zostaną aresztowani. Po południu w "Nowym Żaczku" powstaje nie tyle komitet co zebranie delegatów z wszystkich wyższych uczelni, które ma podjąć decyzje. / to zebranie potem, po zawężeniu jego grona zostanie "komitetem strajkowym" /. W domach akademickich wszyscy piszą ulotki. Na domach plakaty.

Piątek 15 marca

O godzinie 12 wiec pod "Żaczkiem". ok. 15 000 osób.
Z obawy przed interwencją milicji wezwano wszystkich do
rozejścia się, ogłaszając jednocześnie strajk aż do odwołania.
W prasie pojawiają się notatki stanowiące nagonkę nie tylko
na studentów ale również na Związek Literatów Polskich.
Ani słowa w prasie na temat żądań wysuwanych przez studentów.
Zajęcia wżg informacji prasowych wywoływane są przez wichrzy-
cielskich prowodyrów,
Mnóstwa spawozdań masówek w zakładach pracy potępiających
reakcyjnych prowodyrów gorszących ekscesów - syjonistycznych
politykierów i demagogów /"Dziennik Polski"nr 64/7491/
Gazety jak mogą starają się ukryć fakt strajku na wyższych
uczelniach.
W "Nowym Żaku" do późnych godzin wieczornych obradował
komitet strajkowy.

Sobota

Pojawia się wezwanie ~~na~~ rektora do studentek i studentów,
które straszy wydaleniem ze studiów tych co nie będą ucze-
szczyli na zajęcia . Ale mimo to strajk trwa.
Kolportuje się ulotki informacyjne, które tysiącami są pisane
we wszystkich akademikach. Komitet strajkowy w "Nowym Żaku"
ustalił strajk aż do odwołania, z zapowiedzią strajku okupacyjne-
nego na uczelniach, po czym z "Nowego Żaka" się wyniósł bo
były duże nocne aresztowania przez milicję.

815

Niedziela 17 marca 1968 r.

Od wczesnych godzin porannych całkowita blokada rynku - nikt nie ma prawa wejść.

W gazetach dalsze "informacje". "Wiernie stojąc przy naszej partii", stanowczo potępiamy wichrzycieli", "Zaniepokojeni robotnicy odwołują się do rozsądku naszych studentów i apelują do nich aby raz na zawsze odcięli się od wszelkiego rodzaju rozrabiaczy, którzy żerując na orientacji młodego pokolenia wykorzystują jego zapal do swych określonych antynacjonalistycznych i antynarodowych celów!"

Gazety donoszą tylko o potępieniu wichrzycieli z Krakowa i Warszawy. Bo o tym wszyscy wiedzą. O innych miastach przezornie milczą.

Poniedziałek 18 marca 1968r.

Strajk trwa nadal. W mieście utrzymuje się stan napięcia. Ciągła blokada ulic prowadzących do rynku przez milicję. Wszyscy postanowili strajkować aż do przemówienia Gomułki.